

Адыгеим и Лышхъэ ицлэрыуагъэ хэхъуагъ

Урысыем ишъолъырхэм япашэхэм ягугъу кызырашлэрэм, яеплъыкхэм ыкIи Iофэу ашлэрэм кызыратегушы-лэхэрэм елътыгъэу мониторингымкIэ лъапкъ къулыкъум мэкъуогъум тегъэ-псыхъэгъэ зэфэхьысыжьыр кыгъэгъа-зырыгъ. Шъолъырхэм яапшъэрэ Iэна-тIэхэр зылыгъхэм социальнэ сетъхэм къащалагъэхэри ашкIэ къыдалытагъэх.

ЗэкIэмкIи къэбар мини 127-рэ фэдиз зехафыгъ, телевидением, радиом, къэбархэмкIэ агентствэ зэфэхъаф-хэм ыкIи Интернет-СМИ-хэм — фе-деральнэу 500-м ехъумэ ыкIи шъо-лъырхэмкIэ мини 8 фэдиэмэ ахэр къа-рыхъагъэх.

Ушэтынэу ашыгъэм икIэуэхэм кы-зэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, Адыгэ Респу-бликэм и Лышхъэ я 17-рэ чIыплэр ыубытыгъ, мы илээсым жъоныгуа-кIэм елътыгъэмэ, 26-рэ фэдиэмэ ар кы-дкIолягъ.

Мазэу икIыгъэм телътыгъэ зэфэ-хьысыжхэм нафэ кызырашлэгъэмкIэ, УрысыемкIэ анахьыбэрэ зигугъу ашырэ губернаторхэр: Москва имэрэу Сер-гей Собяниныр, Республикэу Кырым ипашэ ипшъэрылхэр зыгъэцкIэрэ Сер-гей Аксеновыр ыкIи Чэчэн Республикэм и Лышхъэу Рамзан Кадыровыр.

Къэгъэлъэгъонышлухэр ялэх

2014-рэ илээсым имэзихэу пыкыгъэм Адыгэ Республи-кэм и Апшъэрэ хыкум илоф-шIэн зэфэхьысыжьэу фэ-хъугъэхэм ыкIи къэнэгъэ илээсныкъом пшъэрылхэу зыфигъэуцужьхэрэм афэгъэ-хьыгъэ игъэклотыгъэ зэхэ-сыгъо тыгъуасэ илагъ. Ар зэ-рищагъ АР-м и Апшъэрэ хы-кум и Тхьаматэу Трахъо Ас-лъан.

Пэублэм илээс пчъагъэм илофшIэн щытхъу хэлъэу зэригъэцакIэрэм фэшI къэралыгъом кыфиггъэшъошэгъэ тын лъапIэу «Хыкум системэм илофшIэ гъэшIуагъ» зыфилорэр Трахъо Аслъан зэхэсыгъом щыратыжыгъ. Тхьаматэм ирээныгъэ гуцылэхэр илофшIэгъухэм апигохызэ, щытхъуцIэу кыфагъэшъо-шагъэр ахэм афиггъэхьыгъ.

Нэужым 2014-рэ илээсым имэзихэу пыкыгъэм зэфэхьысыжьхэр кыфилы-хэзэ А. Трахъом кызырашлэгъэмкIэ, мы уахътэм кыкIоцI АР-м ихыкум системэ имызакъоу, УФ-м ихыкум системи зэхъоклыныгъэшхохэр афэ-хъугъэх ыкIи ашкIэ бэ зэшIуахын алъэ-кыгъэр. Шъугу къэдгъэкIыжын Уры-сые Федерацием и Президентэу Вла-димир Путиным иунашъокIэ Урысыем и Апшъэрэ хыкумрэ и Арбитражнэ хыкум Шъхъалэрэ зэхэгъэхъабыгъэн-хэм фэгъэхьыгъэ хэбзэгъэуцугъэр зэ-раштагъэр. Ащ кыххэкIэу УФ-м и Кон-ституции ыкIи федеральнэ хэбзэ-гъэуцугъэм и Конституции зэхъоклыны-гъэхэр афашыгъэх. Ар Iоф псынклэу щытыгъэл, арэу щытми, гухэлъэу агъэ-нэфагъэр щыIэныгъэм щыпхырацын алъэкIыгъ.

Тхьаматэм кызырашлэгъэмкIэ, зэ-кIэмкIи уголовнэ Iоф 1100-у къалэкIэхъа-гъэхэм ащыцэу 603-мэ федеральнэ хыкумышлхэр ахэплъагъэх ыкIи ахэм япхыгъэу унэшъо гъэнэфагъэхэр ашы-гъэх. Федеральнэ хыкумышлхэм ашы-гъэ унашъохэм адиштэу условнэ пшэ-дэкIыж зытыралхъагъэхэм япчъагъэ процент 13 фэдиэмэ нахъ макIэ хъугъэ. Джащ фэдэу республикэ хыкумышлхэм

хьапс зытыралхъагъэхэм япчъагъэ про-цент 29-м нэсэу ыкIи федеральнэ хыкумышлхэм — процент 37-м ехъоу нахъ макIэ хъугъэх. Шъолъырым изытет елътыгъэу мы къэгъэлъэгъонхэм уагъэ-рээзнэу щыт.

Уголовнэ IофхэмкIэ АР-м и Апшъэ-рэ хыкум и Тхьаматэ игуадзэу Иман-къулэ Рэджэб кызырашлэгъэмкIэ, мы аужырэ илээсхэм уголовнэ хэбзэгъэ-уцугъэм зэхъоклыныгъэхэр фэхъугъэх. Илээс 15-м кыкIоцI УФ-м и Уголовнэ кодекс мыщ фэдэу зэхъоклыныгъэ ыкIи хэгъэхъон мини 3-м ехъу хагъэхъагъ,

хьылъэ дэдэ зезыхъагъэхэм уголовнэ пшъэдэкIыжэу арагъэхьырэр нахъ агъэ-лъэшыгъ.

Къэлогъэн фае илээситфым кыкIоцI уголовнэ Iоф кызырашлэгъэхэу, ау хьапс зытырамышлхъагъэхэм яп-чъагъэ зэрэхъуагъэр. Гуцылэм пае, 2008-рэ илээсым а пчъагъэр процент 68-м клахъэщыгъэмэ, 2013-рэ илээ-сым процент 74,9-м нэсыгъ.

Джащ фэдэу зэхэсыгъом кышыгу-щылагъэхэм кызырашлэгъэмкIэ, мы илээ-сым имэзихэу пыкыгъэм федеральнэ ыкIи зэгъэшлужь хыкумышлхэм граж-

непи а IофшIэныр лъагъэкIуатэ. УФ-м и Президентэу Владимир Путиным кы-гъэуцугъэ пшъэрылхэм ыкIи унашъоу ышыгъэхэм анахъ Iофыгъо шъхъалэу къа-щыхыгъэхьхэрэм ащыц цыфым бзэджэ-шIэгъэ хьылъэ зэримышъагъэмэ, ащ цы-фыгъэ хэлъэу удзэеклоныр, хьапс Iоф кыххэмыхъаныр. Мы лъэныкъомкIэ хы-кумхэм Iофышхо ашлагъэу плътэ хъушт, хьапсым ычIыплэкIэ нэмыкI пшъэдэкIы-жэу агъэфедэн алъэкIыштхэм япчъагъэ хагъэхъуагъ. Ащ кыххэкIыкIэ аужырэ илээсхэм хыкумхэм нахьыбэу агъэфе-дэрэ пшъэдэкIыжхэм ащыщых тазыр-хэр, шIокI зымылэ IофшIэнхэр, нэмыкIхэри. Ащ даклоу бзэджэшIэгъэ хьылъэ ыкIи

данскэ Iоф мин 17-м ехъу зехафыгъ. Административнэ хэбзэукъоныгъэхэм алъэныкъокIэ къалэкIэхъэгъэ Iофхэм япчъагъи хэхъуагъ. Гуцылэм пае, 2013-рэ илээсым иапэрэ мэхихым хыкумышлхэр мыщ фэдэ Iоф 9750-мэ ахэплъагъэхэмэ, мы илээсым а пчъагъэр 9815-м нэсыгъ.

ГъогурыкIоным ишапхъэхэр зыукъо-хэрэм тазырэу атыралхъэрэри нахьыбэ ашыгъ. Къэралыгъом ипашэхэм ащ лъэ-шэу аналэ тырагъэты, ахэм зэралы-тэрэмкIэ, хэбзэгъэуцугъэу ашыгъэм ишлогъэшхо къакло.

КИАРЭ Фатим.

Сурэтхэр Iэшынэ Аслъан тырихыгъэх.

ЮНЫГЪУ-2014

Гектарым — центнер 44,5-рэ

АР-м мэкъу-мэщымкIэ и Ми-нистерствэ кызырашлэгъэмкIэ, аугъоижын фэе бжы-хъэсэ гектар мин 94,7-м шы-цэу бэдзэогъум и 16-м ехъу-лIэу Iуахыжыгъэр гектар мин 63,6-м ехъугъ, пстэумкIи ар Iуа-хыжын фаем ипроцент 67-рэ, лэжыгъэ тонн мин 269-м ехъу губгъохэм къарахыгъ.

Охътэ клэкIым кыкIоцI хъэ гектар мин 15-м нахьыбэ рес-публикэм щыIуахыжыгъ. Ащ изы гектар лэпчъ гурытымкIэ

центнер 35,6-рэ кытыгъ, зэ-клэмкIи тонн мин 54-м ехъу къахыжыгъ.

Рапсым илухыжыны мэфэ заулэкIэ республикэм ихъыз-мэтшIапIэхэм аухыгъ, ащ гектар телътыгъэ центнер 12,4-рэ кы-рахыгъ. ПстэумкIи къахыжыгъ-гъэр тонн мини 6,5-м клэхъагъ.

Мэфэ ошлухэр кызыфагъэ-федэхэзэ республикэм щыIуа-хыжын фэегъэ гектар мин 79-м къехъурэм шыцэу тыгъуа-сэ ехъулэу аугъоижыгъэр гек-

тар мин 48,3-рэ. Мы культурэм гектар телътыгъэ гурытымкIэ центнер 44,5-рэ кырахыгъ, пстэумкIи къахыжыгъэр тонн мин 215-рэ фэдиз.

Бжыхъэ коцэу Iуахыжырэм-кIэ пэрытныгъэр зылыгъхэр Красногвардейскэ, Кошхъэблэ, Шэуджэн районхэр арых. Гек-тар телътыгъэ гурытымкIэ ахэм 49,3-рэ, 49,1-рэ, 48-рэ кырахы. НэмыкI районхэр ыкIи къалэхэр ахэм ауж къенэх.

Лэжыгъэм илухыжын

даклоу хъыз-мэтшIапIэхэм чIыгури аща-гъэхъазыры. Уарзэр ком-байнэхэм къаупкIатэзэ, хыпкъ гектар мин 29,6-рэ фэдиэмэ аха-тэкъуагъ, гектар мин 18,6-м чIыгу-шъхъашъор щаупкIэтагъ.

Бжыхъэм чылапхъэхэр зы-шапхъышт чIыгу гектар

200-м ехъуи ажъуагъ.

ПАТIЫКЪО Анет.

Ӏерыфэгъоу гъэпсэугъэнхэм пай

Адыгэ Республикэм икӕралыгъо программæу «Доступная среда» зыфилоу 2014 — 2015-

рэ илӕсхэм ателъытагъэр гъэцӕкӕгъэ зэрэхъурэм лъыплӕгъэнымкӕлӕ Ӏофшӕкло купым зэхэсыгъо илагъ. Ар кыизӕуихыгъ Ӏофшӕнымкӕлӕ ыкӕи социальнӕ хӕхъоныгъэмкӕлӕ АР-м иминистрӕу Осмэн Альберт. Гъэцӕкӕкло хабзэм илофшӕлэхӕу программэм игъэцӕклӕн фӕгъэзагъэхэм зӕшлуахыгъ Ӏофхэм афӕгъэхыгъгъуцылӕхэр къашыгъэх.

Социальнӕ лъэныкъом хӕхъэрӕ объект ыкӕи фӕло-фӕшӕлӕ шӕхӕлӕхэр цыфхэм алӕ кырагъэхъанхэм телъытагъэу бюд-

жет зӕфӕшӕхӕфхэм къарыкӕлӕр мылӕкоу программэм кыды-хӕлӕйтӕгъэ фӕло-фӕшӕлӕхэмкӕлӕ къатӕлупщырӕр 2014-рэ илӕсым иапӕрӕ мӕзихкӕлӕ гъӕфӕдагъэ зэрэхъугъэр зӕхӕфӕгъэ Ӏофыгъохэм ащыц.

Къӕралыгъо программæу «Доступная среда» зыфило-рӕмкӕлӕ кыхъацт илӕсым зӕшлуахынӕу агъэнафӕхӕрӕм фӕдеральнӕ бюджетыр кыизӕрахӕлӕжъӕщтым фӕгъэхыгъгъэ зӕхъокӕыныгъэхэм ягъэхъа-зырыни джащ фӕдӕу тегуцыла-гъэх.

Автомобиль гъогухэм-кӕлӕ федеральнӕ къӕралыгъо учреждениеу «Черноморье» зыфи-лӕрӕм ипресс-кӕу-лыкӕу кыизӕриты-гъэмкӕлӕ, бӕдзӕогъум и 14-м пчыхъэм сыхъа-тыр 8-м ехъулӕу оцхыхэр Шъачӕ щызӕ-пӕуыгъэх. Псыр гъогу-хэм атетыжъӕп ыкӕи шӕхъафитӕу автомо-биль транспортыр рыкӕлон ылӕкӕыным иамал шылӕ хъугъэ. Шӕипс рыкӕуӕлӕхэм яукъӕбзын чыплӕ-чыплӕу джыри макӕло.

Федеральнӕ гъогур кыизӕлуахыжъыгъ

ТХЪАМАФӔМ ИХЪУГЪЭ-ШӀАГЪЭХӔР

Ешъоным тхъамыкӕлагъор кыкӕлӕлӕыкӕуагъ

Адыгэ Республикэм хӕгъӕгу ӕлоцӕ Ӏофхэмкӕлӕ и Ми-нистерствӕ кыизӕритырӕмкӕлӕ, бӕдзӕогъум и 7-м кыщегъӕжъагъӕу и 13-м нӕс республикэм бӕдӕжӕшӕлӕгъэ 59-рӕ щызӕрахъагъ. Ахӕр: хъункӕлӕн бӕдӕжӕшӕлагъӕу 2, тыгъуагъэхӕу 22-рӕ, гъӕпцӕлагъэ зыхӕлӕ бӕдӕжӕшӕлӕгъэи 7, цыфым ыпкӕынӕ-лынӕ шъобж хылылӕхэр тырашагъэхӕу 3, нӕмыкӕлӕхӕри. Экономикэм ылӕзныкӕокӕлӕ хӕбзӕгъӕуцугъэр гъогу-гогъуи 7-рӕ аукуагъӕу хӕбзӕухъумӕкӕло кӕулыкӕу-хэм агъӕунӕфыгъ, республикэм щыпсӕухӕрӕм гъогу-гогъуи 6-рӕ наркотикхӕр къапкӕырахыгъэх. Хӕ-бзӕгъӕуцугъэр зыукъогъӕ нӕбгырӕ 53-рӕ агъӕунӕ-фыгъ, бӕдӕжӕшӕлагъӕу зӕхӕфӕгъэр процент 85-м ехъу.

Блӕкӕыгъэ тхъамафӕм Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шӕлӕгъэи 4 къатехъухъагъ, нӕбгыри 6-мӕ шъобжхӕр атешагъэхӕ хъугъэ. Ешъуагъӕу рулым ӕлӕрысхӕу водителӕ 58-рӕ къауытыгъ. Гъогурькӕлоным ишапхӕхӕр гъогогъу 3209-рӕ аукуагъ.

Пӕшлорыгъӕшӕ Ӏофтхъабзӕу «Ӏушхъӕ» зыфило-рӕм кыдыхӕ-лӕытагъӕу республикэм иполи-цейскӕхэм оперативнӕ-лӕыхъон Ӏофтхъабзӕхӕр рагъӕклокӕыхӕзӕ, Шӕуджӕн районым щыпсӕурӕ хулыфӕгъэм иунӕ хӕбзӕнчӕу наркотикхӕр зӕрӕщи-гъӕбылы-хӕрӕ къӕбар кӕлӕкӕлӕхъагъ. Ар уплӕӕкӕлӕгъэным пӕе полици-ем иучастковӕ уполномочен-нӕхӕмрӕ уголовнӕ лӕыхъоным икӕулыкӕушӕлӕхӕмрӕ Ӏофтхъ-бзӕ гъӕнӕфагъэхӕр зӕрахъа-гъэх. Илӕс 57-рӕ зыныбжъ бысымыр зыщыпсӕурӕм ичы-плӕ зӕфӕшӕхӕфхэм ӕлӕп грамм 250-рӕ фӕдиз ацигъ-былӕыштыгъӕу кычӕлагъӕщыгъ. Хӕбзӕухъумакӕлохӕр ыдӕжъ кы-зӕклохэм, хулыфӕгъэр аркӕ ешъуагъӕу ыкӕи наркотик ыгъ-фӕдагъӕу цытыгъ. Бӕдӕжӕшӕ-хӕр охътӕ гъӕнӕфагъӕм зыща-

лыгъыхӕрӕ чыплӕм мы уахъ-тӕм хулыфӕгъэр чӕс, нар-котикыр кыиздырихыгъэр по-лицейскӕхэм агъӕунӕфы, ащ ылӕзныкӕокӕлӕ уголовнӕ Ӏоф кыизӕлуахыгъ.

Мыекъуапӕ иполицейскӕхэм зӕхӕцӕгъӕ оперативнӕ Ӏофтхъа-бзӕхэм яшлуагъӕкӕлӕ имые бан-ковскӕ картӕм ахъӕу илӕыр изытыгъуыкӕыгъэ бзылӕфӕгъэр мы мафӕхэм къауытыгъ. Зӕ-рагъӕунӕфыгъэмкӕлӕ, кредитнӕ картӕр тикъӕлӕ шӕхӕлӕ зы-псӕурӕ бзылӕфӕгъӕу илӕс 38-рӕ зыныбжъым иягъ. Илӕсӕу тызыхӕтым ижъоныгъокӕлӕ мӕзӕ фӕло-фӕшӕу «Мобильный банк» зыфило-рӕр зыпыгъӕнӕгъӕ сим-картӕр ащ шуатыгъугъ. Нӕ-ужым кредиткӕм илӕыгъӕ ахъ-цӕр зыгорӕм рихыгъ.

Хӕбзӕухъумӕкӕло кӕулыкӕу-хэм зӕхӕцӕгъӕ уплӕӕкӕунхэм

яшлуагъӕкӕлӕ мы бӕдӕжӕшӕлагъэр зезыхъагъэр агъӕунӕфыгъ. Ар Мыекъопӕ районым щыц бзыл-фӕгъ, илӕс 50 ыныбжъ, кыизӕрӕчӕкӕыгъэмкӕлӕ, зӕтыгъогъэ бзылӕфӕгъэм иунӕ тӕклӕрӕ Ӏоф щышӕлагъ. Бысымым исим-картӕ зельӕгъум ыштагъ, ащ илӕыгъӕ ахъцӕр ежъ иабонент-скӕ номер ригъэхъагъ, нӕужым кырихыгъ. Зӕклӕмкӕи бзылӕ-фӕгъэм шуитыгъугъэр сомӕ мини 6.

УФ-м хӕгъӕгу ӕлоцӕ Ӏофхэм-кӕлӕ и Министерствӕ иотделӕу Мыекъуапӕ щылӕм иуголовнӕ лӕыхъон икӕулыкӕушӕлӕхэм мӕфӕ заулӕкӕлӕ узӕклӕлӕбӕжъмӕ бӕд-дӕжӕшӕлӕгъӕ хылылӕ зезыхъӕгъэ хулыфӕгъэр къауытыгъ. Илӕс 39-рӕ зыныбжъ хулыфӕгъэм хӕбзӕухъумӕкӕло кӕулыкӕухэм за-шуи-гъӕбылӕу тикъӕлӕ шӕхӕлӕ дӕт фӕтӕр горӕм мӕфӕ заулӕрӕ исыгъ.

Полицием илофшӕлӕхэм зӕра-гъӕунӕфыгъэмкӕлӕ, бӕдзӕогъум и 7-м мы хулыфӕгъэр ста-ницӕу Джаджӕм щыпсӕурӕ инӕ-луасӕм дӕжъ кӕкӕуагъ. Аркӕ зызӕдешӕохэм ыуж нӕбгыри-тӕм азыфагу земызгъыныгъӕ кыитӕджагъ. Хъакӕлӕр плӕыр-сты-рым хӕтӕу бысымым утын гъу-шӕхӕр рихыгъӕх, ащ кыхӕ-кыкӕлӕ ӕлӕпылӕгъу псынкӕлӕр кӕ-мысызӕ идунай ыхъожыгъ. Бӕдӕжӕшӕлагъӕ зезыхъӕгъӕ ху-лыфӕгъэм ыпӕкӕи пчӕагъӕрӕ уголовнӕ Ӏофхӕр кыпагъӕтӕ-джагъӕхӕу цытыгъ, хъапсым кызыдӕкӕыжъыгъэр илӕс хъу-гъӕ нылӕп. Хӕбзӕгъӕуцугъӕм кыизӕрӕдилӕытӕу ифӕшӕошӕ пшӕдӕкӕыжъыр ащ рагъэхъыцт.

АР-м хӕгъӕгу ӕлоцӕ Ӏофхэмкӕлӕ и Министерствӕ ипресс-кӕулыкӕу

ХЫКУМ ПРИСТАВХЭМ КЪАТЫ

Чыфӕр игъом ыпщыныжъыгъӕп

Хыкумым унашъоу ышыгъӕм диштӕу, республи-кӕм щыпсӕурӕ нӕбгыритӕм шӕхъа-кӕло зӕрарихы-гъӕм кыхӕкӕыкӕлӕ, тикъӕлӕ шӕхӕлӕ щыц хулы-фӕгъэр агъӕпщынӕн фӕягъ. Ащ епхыгъӕ Ӏофыр зӕхифынӕу ыкӕи ащ кыдыхӕлӕытӕгъӕ ахъцӕр кыизӕкӕыгъӕкӕлохъынӕу фагъӕзагъ хыкум пристав-хэм я Федеральнӕ кӕулыкӕу и Гъӕлорышӕлӕлӕу Адыгэ Республикэм щылӕм имӕжрайон отдел. Хулыфӕгъӕм зӕклӕмкӕи чыфӕу телъыгъэр сомӕ миллиони 2,3-м ӕлахъӕщтыгъ.

Хыкумым унашъоу ышыгъӕр ежъ-ежъырӕу ыгъӕцӕклӕным хулыфӕгъэр дӕгулӕщтыгъӕп. Ащ кыхӕкӕыкӕлӕ, зыщыпсӕурӕ чы-плӕм хыкум приставыр кӕ-кӕуагъ ыкӕи унӕм итыгъӕхӕ телевизорыр, бытовой техни-кӕр, гъолыплӕ гарнитурыр, нӕ-мыкӕлӕхӕри ыгъӕфӕдӕнхӕ фимы-тынӕу унашъоу ышыгъ. Мылӕ-коу ашагъӕм зӕклӕмкӕи сомӕ мин 15 фӕдиз ӕлӕкыгъ, ар чыфӕр зӕратыжъын фӕегъӕ нӕбгыритӕм афызӕкӕагъӕкӕ-жыгъ. АР-м хӕгъӕгу ӕлоцӕ Ӏоф-хэмкӕлӕ и Министерствӕ гъо-гурыкӕлоныр щынӕгъончӕнымкӕлӕ икӕралыгъо кӕулыкӕу и Гъӕ-лорышӕлӕлӕ хыкум приставхэм кӕӕбарӕу кӕлӕкӕыгъӕхъагъӕм-кӕлӕ, мы хулыфӕгъӕм авто-мобиль лӕаплӕ тетхагъӕу щыт. Автотранспортыр зыщагъӕбы-лӕырӕ чыплӕр хӕбзӕухъума-кӕлохэм зӕрамышӕрӕм кыхӕ-

кыкӕлӕ ар розыскым ратыгъ ыкӕи охътӕ тӕклӕу тешӕагъӕу зыдӕщылӕр агъӕунӕфыгъ. Мы уахътӕм ащ уасӕу илӕн ылӕ-кыштыр хыкум пристав-гъӕ-цӕкӕлаком егъӕунӕфы.

Джащ фӕдӕу хыкум при-ставым кыизӕрӕхи-гъӕщыгъӕм-кӕлӕ, чыфӕ зытелӕым ӕшӕу «САЙГА-МК-03» зыфило-рӕр ил. Ари зыдӕщылӕр кӕагъотыгъ, пӕшлорыгъӕшӕу сомӕ мин 22-рӕ фӕдиз ыосӕцтӕу агъӕ-нӕфыгъ. Ар ащӕцт, кыкӕлӕкӕлӕр ахъцӕр чыфӕр зӕратыжъын фӕе хулыфӕгъытитӕм ясчӕтхэм афырагъӕхъа-жъыцт.

Ащ нӕмыкӕлӕу, федеральнӕ хӕбзӕгъӕуцугъӕм кыизӕрӕди-лӕытӕу, ахъцӕм икыизӕкӕлӕгъӕ-кӕлохъын Ӏоф дӕзышӕлӕр хы-кум приставхэм ясчӕт сомӕ мини 170-рӕ фӕдиз чыфӕ зы-телӕ хулыфӕгъӕм ригъӕхъа-жъын фае.

Хъапс тыралъхъагъ

2014-рӕ илӕсым жъоныгъуакӕлӕм и 28-м Красно-гвардейскӕ район хыкумым Зилан ыкӕи Джамшут Джафаровхэм алӕзныкӕокӕлӕ уголовнӕ Ӏоф кы-зӕлуахыгъ. Полицием икӕулыкӕушӕлӕ ылӕзны-кӕокӕлӕ кӕуачӕлӕ зӕрагъӕфӕдагъэр ары ащ лӕапсӕ фӕхъугъэр.

Хыкумым зӕригъӕунӕфы-гъэмкӕлӕ, 2014-рӕ илӕсым жъо-ныгъуакӕлӕм и 18-м селоу Бе-лӕм щыпсӕухӕрӕ Зиланрӕ Джамшутрӕ яунӕ хӕбзӕухъ-мӕкӕло кӕулыкӕухэм кӕлӕхъу-нӕу зыфӕжӕхӕм, пӕрыохъу афӕхъугъэх. Зилан Джафаро-выр полицием икӕулыкӕушӕлӕ ыбгъӕгу елункӕи, чыгум тыри-дзагъ ыкӕи кымыгъӕтӕджыжъӕу бӕрӕ ебӕныгъ. Ащ дӕжъым Зи-лан ятӕу Джамшут полицием икӕулыкӕушӕлӕ кӕкӕлуалӕи, ынӕгу кӕеуагъ. Нӕужым зӕрагъӕунӕ-фыгъэмкӕлӕ, Зилан Джафаро-выр бӕдӕжӕшӕлагъӕ зыщызӕ-рихъӕгъӕ лӕхъаным наркоти-кыр ыгъӕфӕдагъӕу кычӕлӕкыгъ.

Уголовнӕ Ӏофӕу кыизӕлуахы-гъӕхэмкӕлӕ Джафаровхэм ла-жъӕ ялӕу агъӕунӕфыгъ ыкӕи илӕсрӕ мӕзиблырӕ хъапс ус-ловнӕу тӕуми атыралъхъагъ.

Хыкумым ышыгъӕ уна-шӕом емызӕгъӕу Красногвар-дейскӕ район прокуратурӕм дӕо тхылӕ ытыгъ. АР-м и Ап-шӕрӕ хыкум уголовнӕ Ӏоф-хэмкӕлӕ ихыкум коллегие про-куратурӕм кытыгъӕ апелля-цием дыригъӕштагъ ыкӕи Зи-лан Джафаровым ылӕзныкӕо-кӕлӕ Красногвардейскӕ район хыкумым ышыгъӕ унашъор щигъӕзыхъагъ. Илӕсрӕ мӕзи-блырӕ хъапс хулыфӕгъӕм ты-ралъхъагъ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъӕрӕ Адыгэ Республикэм иминистрӕхэм я Кабинетрӕ гухӕкышхо ащыхъугъ АР-м изаслуженнӕ журналистӕу, общественнӕ Ӏофшӕлӕшхоу щы-тыгъӕ, Адыгеим иветеран движение чанӕу хӕлӕжъӕгъӕ Шымыгъӕхъу Мурат Заурбӕч ыкӕор зӕрӕщымылӕжъыр ыкӕи зи-дунай зыхъожыгъӕм иунагъорӕ илахылӕхӕмрӕ афӕтхъа-усыхӕх.

Адыгеим щыгупсэфыгъэх

сыдигъуи гупшысэ лэшюу илагъ. Ипшъашъэхэм яцлык-гъом кыщегъэжагъэу Адыгеир шлю аригъэлъэгъугъ. Ичлыгужъ жъэу кыщепщэрэм клуачлэ хэлъэу, тыгъэм инэбзыйхэм чышъхъашъор кызырагъэфабэрэр нэмыклэу Ибрахымэ кыщыхуштыгъ. Уахътэу зэринэклыгъэр шлуабэу Чэтэо Ибрахымэ ишъхэгъусэу Шукран, ипшъашъэхэу Дэнэфрэ Гунайрэ игъусэхэу 1994-рз илъэсым Мыекъуапэ къекложых.

— Тыркуем ит университетым сыщеджэщтыгъэ сиунагъо Адыгеим кызэкложым, — ело Лашынэ. — Анахъ кыспэблагъэхэу, сыхъари, сикъини кыздэзыгощытхэр симыгъусэхэу нэмыкл къралыгъо сызэрисыр кысфэпсынклагъэп, ау сятэ игъашлэм зыклэхопсыщтыгъэр

кызырэдэхуыгъэр сыгу кызыкыжыкълэ, мэклэ-маклэу сыкърэхъатыщтыгъ.

Джауштэу Лашынэ иеджэгъу илъэсхэри клуагъэх. Химиер дэгъоу ышлэу, ащ рылэжъэшлун амал ыгъотыгъэу университетым кычлэкылгъ. Тыркуем илъэси 4-м ехъурэ лф зыщешлэ нэуж 2002-рз илъэсым янэ-ятэхэр зыдэщылэм ыгу зыкыдзыжы, Мыекъуапэ къекложыгъ. «Зыгъэлсэфыгъо уахътэ силэ зэрэхъоу Мыекъуапэ сигупсэхэм адэжъ сыкълэщтыгъэ, — ело Лашынэ. — Мыщ шэн-хабзэу илхэм цыкълу-цыкълэу нэлуасэ сафэхуыгъагъ нахъ мышлэми, кызысэгъэзэжым гумэкълыгъо уахътэхэми саруцоу хуыгъэ. Анахъэу кысэхыльэкылгъэр адыгаб-

зи урысыбзи зэрэсымышлэ-щтыгъэхэр ары. Апэрэ уахътэм сшыпхуэхэр лэпылэгъу кысфэхуыгъэх, ащклэ ахэм лэшэу сафэраз. Бзэр сагъэшагъ, Адыгеим цылакълэу илным сыхашагъ».

2005-рз илъэсым Лашынэ

унагъо ихъагъ. Ишъхэгъусэ Махьмутрэ ежыррэ нэлуасэ зыщызэфэхуыгъэхэр Мыекъуапэ — янэжъ-ятэжъхэм ячлыгужъ, ялэпкъ лъапсэ зыщидзыгъэр ары.

Джырэ уахътэм Лашынэ ишъхэгъусэрэ сабыл дахэ зэдаплу. Тембот цыкълур адыгэ лэпкъым кызырэдэхуыгъагъэр кыгъэшъыпкъэу адыгаб-зэр егъэбзэрабзэ, шэн-хабзэхэр шлогъэшлэгъонэу зэрегъашлэх.

Тыркуемрэ Адыгеимрэ къралыгъо зэфэшъафых, шэн-хабзэу арылым кыщегъэжагъэу бзэу зэрыгушылэхэрэм нэсэу. Ахэр зэбгъэпшэнхэ, нахъшлур кыххэпхын пшъэрыл зыфэбгъэуцужыныр мытэрэзэу Лашынэ кыщэхэу. Тыркуем нахъ щыгупсэфыщтыгъэ фэдэ гупшысэ нэпцлхэр ащ ыгу кырыгъахъэхэрэп. Иунагъо зэгурылоньгъэ илъэу, янэ-ятэхэр кыпэблагъэхэу псэхуэу, исабый псауныгъэ илэмэ, нэмыкл насыпи Лашынэ клэхопсырэп.

ГЪОНЭЖЫКЪО
Сэтэнай.

Чанэу лф ашлэ

Комбайнерэу Сергей Васильевыр.

Мыекъопэ районьмклэ хызмэтшлалэу «Кубань» зыфилорэм мы мафэхэм тыщылагъ, лоньгъор ащ зэрэщыклорэр нэрылэгъу кытфэхуыгъ. Хызмэтшлалэм ипашэу Юрий Щербаковьмрэ ащ игуадзэу Александр Булаковьмрэ ялофшлэн зынагъэсыгъэр кытфалотагъ.

Ахэм тызэрэшагъэгъозагъэмклэ, хызмэтшлалэм пстэумкли коц гектари 120-рэ илагъ. лоньгъо лъэхъаным зэрифэшлуашэу зыфагъэхъазырыгъагъ. Ау ошхэу къещхыгъэхэм апкъ кыкыкълэ лфшлэ-ныр игъом рагъэжъэн альэкылгъэп. Ом изытет зызэтеу-цожым, коцым илхыжыын чанэу фехъагъэх.

лофшлэныр зыщыжъот губгъом тэри тыщылагъ. Мыгъэ лэжыгъэр комбайнэ зетегъэпсыхъэгытлоу Ростов-на-Дону кыщыдагъэкылгъэ «Акрос-580» зыфалохэрэм лухыжы.

Зэпыу ямылэу комбайнэхэм лф ашлэ. Бэ темы-

Водителэу Олег Тилевскэр.

шлэу механизаторэу Дмитрий Лозовоим ибункер лэжыгъэр изы хуыгъэ, лэтемытэу автомобилэу клэзыщыттыр къеклолагъ. Дмитрий исэнэхъат хэшлыкышхо фыри. Ар я 12-у лоньгъом хэлажъэ. Апэрэ пшъэрылэу илэр члэнагъэ имылэу лэжыгъэр зэрэлуихыжыщтыр ары. Ащ тыдэгущылэзэ, ятлонэрэ комбайнери кытклэрыхъагъ.

Ащ тес Сергей Васильевым лф зышлэрэр илъэс 20 хуыгъэ. Илъэс 14 ыныбжыгъэр апэрэу мэкъумэщ техникэм ар зыклэрэтысхъэм.

— Мэфэ ошлхэр кызыфэдгъэфедэхэзэ коцым илхыжыын къэтыухын фае, — ело Сергей. — Тызэгурыложъэу шъхъадж кытефэрэ тэгъэцаклэ. Лэжыгъэу лухы-

Комбайнерэу Дмитрий Лозовоир.

жырэр занклэу хъамэм ащэ. Гурытымклэ зы гектарым коц центнер 25-рэ кьеты.

Хабзэ зэрэхуыгъэу, лэжыгъэр зыдащэрэ хъамэр лоньгъом ехъуллэу зэтырагъэпсыхъагъ. Илъэсищ хуыгъэу клэлэеджаклохэм ащ лф шашлэ.

ЛЕОНИД Мертц.

ПЕНСИЕХЭМКІЗ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Пенсием мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лахъэу илэм пае тарифым ишыкълэ гъэнэфэгъэныр

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу кыдэкылгъэхэм атегъэпсыкыгъэу 1967-рз илъэсым къэху-гъэхэм ыкли ахэм анахъ ныбжыкълэхэм шлокъ зимылэ пенсие страхованием исистемэ тетэу 2014-рз ыкли 2015-рз илъэсхэм лфшлэнымклэ пенсием мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъэу илэм хагъэхъэрэ страховой тыным итариф кыхахын фитхэу ыпэкълэ зэрэщытыгъэм фэдэу проценти 6-р къагъэнэжыныу е мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъыр зэкълэ-хъажынышъ, лфшлэн къезытырэм ежым пае фитырэ тынхэр пенсием истраховой лажъ хагъэхъан фитхэу ашлыгъэх.

Джаш тетэу цыфым пенсием пае ащ нахыбэрэ мылкъу зэлугагъэклэжыныу зигъэнафэкълэ, лфшлалэм фитызэ Урысыем Пенсиехэмклэ ифонд

хыгъэхъанэу гъэпсыгъэ процент 16 хуэрэ тынхэр пенсием страховой лажъэу илэм занклэу хажъэх. Мыщ дэжым щыхэгъэу нэфыкыгъэн фае цыфым ыгъэнэфэгъэгъэ шлыкълэм емылтыгъэу пенсием пае мылкъоу ыпэкълэ зэлугагъэклэжыгъэр инвестициехэм ахъэхъанэу зэрэщытыр ыкли ыныбжъ къэсэу, пенсием клонэу фитыныгъэ илэ зыхуыкълэ, зэкълэ мылкъоу зэлугагъэклэжыгъэр кыфызэ-клагъэклэжыныу зэрэщытыр.

Гъэлорышлэкълэу компаниеу «Внешэкономбанкыр» зэрэхэтэу е пенсиехэмклэ мыкъралыгъо фондэу, кыхихыщтыр зыгъэнэфэрэ лъэлэу тхылъ зыкли зымытыгъагъэхэу «зызыушъэфыгъэклэ» заджэхэрэм ащыщыгъэхэм кыкыллэпкълошт илъэсхэми проценти 6 тарифым тегъэпсыкыгъэу страховой тынхэр лф-

шлэнымклэ пенсием мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъэу илэм хагъэхъэ ашлоигъомэ, гъэлорышлэкълэу компаниеу е пенсиехэмклэ мыкъралыгъо фондэу кыхахырэм ехыплэгъэ лъэлэу тхылъ 2015-рз илъэсым итыгъэгъазэ и 31-р къэмысыгъэу атын фае.

Зэрэхъурэмклэ, пенсием мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъэу илэм проценти 6 тарифым тегъэпсыкыгъэу мылкъу хэгъэхъэгъэным фэшл зыфэе гъэлорышлэкълэу компаниер е пенсиехэмклэ мыкъралыгъо фондэр цыфым кыхихын фае. Пенсием пае мылкъу зэлугагъэклэжыныр умыгъэфедэжыныу бгъэнафэзэ нэбгырэ тельтэ тарифым тегъэпсыкыгъэу зэкълэ страховой тыныр пенсием страховой лажъэу илэм хэханэу бгъэпсын плэкышты.

2015-рз илъэсым итыгъэгъазэ и 31-м нэсыфэкълэ лъэлэу тхылъ зымытыгъэхэм «зызыушъэ-

фыгъэклэ» алытэхэрэм афэдэу къэнагъэхэм лфшлэн къэ-зытырэм афитырэ страховой тынхэр зэлугагъэклэжыгъэу аублэнышъ, зэкълэ ахэр пенсием илэ страховой лажъыр зэлугагъэклэжыным хагъэхъашты.

Цыфхэу гъэлорышлэкълэу компание, «Внешэкономбанкыр» зэрэхэтэу е пенсиехэмклэ мыкъралыгъо фонд кыхыхыгъэным ехыплэгъэ лъэлэу тхылъ зэ нэмылэми зытыгъагъэхэм ыкли пенсием мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъэу илэм ехыплэгъэ лъэлэу зыфагъэцэкълэ-гъэхэм ыпэкълэ зэрэщытыгъэм фэдэу проценти 6 тарифым тетэу мылкъур афыщызэлугагъэклэжыгъэ. Икларьклэу лъэлэу тхылъ ахэм атынэу ищыкълэгъэжъэп.

Зэрэхъурэмклэ, Урысыем Пенсиехэмклэ ифонд арыми е пенсиехэмклэ мыкъралыгъо фондэр арыми, зыхэтэм емылтыгъэу, мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъыр цыгъэзынышъ,

страховой лажъым страховой тыныр цыфым хыгъэхъанэу ыгъэлсын фит.

Пенсием мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ ыкли страховой лажъэу илэхэм ахъхъащ мылкъур процент пчъагъэхэм ате-тэу бгъэнафэ зыхуыкълэ зыщыбгъэгъупшэ хушътэп ахъщэм ыкълэчлэ кызырэдэхуыгъагъэр Пенсиехэмклэ фондэм фэдэу кыхыхыжыгъэмрэ атегъэпсыкыгъэу пенсием страховой лажъэу илэр гарантия хэлъэу къралыгъом илъэс къэс индексаце зэришлэрэ, мылкъу зыщызэлугагъэклэрэ лажъым хагъэхъагъэр инвестициехэм зэрахагъэлажъэрэ. Ятлонэрэр дэгъоу зэрагъэфадагъэм елпытыгъ ащ шлуагъэу кытыщтыр.

Пенсиехэмклэ фондэм
Адыгэ Республикэмклэ
и Къутамэ
ипресс-кыулыкъу.

КЪУЕКЪО Налбий:

«Ищыклагъ мы чыгум сишлукъагъу»

Тызэдэгупшысэ

Губзыгъэм зэриуагъэу, «лоф цыкълу хъурэп, лы цыкълу нахъ». Шолофэу, ыгу факлоу цыфым ыгъэцэкларэ лоф пэпчъ — лофышху. Сыдрэ лофи шъуи, ли ил. Ау лоф пстэумэ анахъ гъэшлэгъоныр акъыл лэжыгъэ гупшысэр ары. Улыблэнэн фае уигурышэ-гупшысэхэр цыфыбэм апашхъэ кыплъхъанхэм пае: уакыгурылошта, укызэхашыкышта, кыбдырагъэштэшта?

Е уигушылэ купкэ кымыубытхэу кыобгъуклоштхэ? Е агу улылэсэу ашхъэ упашышта? Тхаклом еж-ежырэу ипшъэрыл инклэ джащ фэдэ хыкум зытырешыхъажы. Гушылэ гушыклар, гупшысэ гушыклар ахэр боу къэгъотыгуаех ыкы гъэпсыгуаех. Сыда плэмэ нэбгыритлу ягъэпсыклэ-шыклэ, яшыклэ-хабзэ зэрэзэтемыхъ, хэти шлоигъом тегъэфэгъуай.

Гушылэм пае, о гъемафэр уиохтэ анахъ тхъагу, ау нэмыкымклэ ар гопэгъу лай. Гъатхэр зым зыпишлын шылэп — шыпкэ ыкы, зэрэдунай дэкълэжы. Ау ари зыгу ымыштэрэмклэ охтэ гъуй-сый къодый. Джащ фэдэ шысэр бэ. Арышъ, мы

Чыгур сыгу
кыщеклокы

Мэчэрэгъу чыгур, мэчэрэгъу,
Къелом фэд цыкълу-цыкълу: дэгъу,
дэгъу...

Щэчэрэгъу чыгур чэщы шунклым,
Чэщы шунклым, хъоо-пцэо нэклым.
Сэри зысэлтыгъэу лъагъу-лъагъу,
Чыгури огури къэсэлпыхъэ пагъу.
Чыжъэу-чыжъэу зыгорэ къэжъу,
Чыжъэу-чыжъэу зыгорэ къэжъу.
Сыд шъула кытфэжъыгъурэр: орд
макъа?

Орд макъа, чыжъэу ибыбагъэу,
Цыф шулъэгъуа, нэфым лъылэбагъэу?

Щэчэрэгъу чыгур чэщы шунклым,
Чэщы шунклым, хъоо-пцэо нэклым.
Сэшлэ: чэщы шунклым чыр шы-
бакъоу,

Къэзгъэнэн сыфитэп ар изакъоу.
Чэнчъэ-гугъэплэнчъэу зыдэщылэм,
Сэшлэ, ищыклагъ ащ сугушылэ.
Ищыклагъ мы чыгум сугукълэгъуи,
Ищыклагъ мы чыгум сишлукъагъуи.

Сэ кысшлэшлы: гум ар исэрэни,
Илэжынэп огуи ащ, цыф уни.
Илэжынэп чыгум зы гумэкли,
Гъаши ащ шулъэгъуи илэжынэп,
Инеущрэ мафи пэгъоклынэп,
Еж ищытхъуи хъишъи клудыжын,
Чыгум фабэу телъри клосэжын.

Мэчэрэгъу, къэмыуцоу, Чыгур,
Щэкълэ, кыщеклокы ар цыфыгум.

Силэгъу абгынагъ
чэрэз чыгмэ

Силэгъу абгынагъ чэрэз чыгмэ.
Шхъомчышъо-ежъашъоу абгмэ
лэ ащысфэжын сымылэкълэу,
Зы закъуи кызымылпэкълэу,
Сыкъабгынагъ чэрэз чыгмэ.

Заутылугъэу, зырызэу,
Зы тхъапи къалэпымызэу,
Кысфамыщэу алапэ,
Къамылэтэу гъогунэ сапэ,
Чэрэз чыгхэр силэгъу дэкълыгъэх.

Сабгынэ чыгмэ — пкыхъапла?
Сабгынэ чыгмэ — нэфапла?
Сибгынэрэм фэд шулъэгъум,

Сибгынэрэм фэд ныбджэгъум,
Сигугъэ сибгынэрэм фэд,
Дунаери зэгъокы дэд.

Сабгынэ чыгмэ, сабгынэ,
Икыжхэрэм фэдэу сиунэ.
Ашхъэхэр еуфэхыгъэхэу,
Апллэлухэр еусэхыгъэхэу,
Слитлуи щигъэ пклэнчъэу,
Силэгъу дэкълыжыхъ мэкъэнчъэу.

Джауштэу ебгынэны фае
Зыуджэгъугъэм дунаер.
Ау сэлъэгъужыи зэкълэм:
Чыгмэ акуамэ нэкли.
Чыгмэ акуамэ зэкълэ
Нэклигъэ макъэу зэутэклы.

Апэрэу сэгупшысагъ:
Тыдэ шыл кышъупыкълэгагъэр:
Чэрэзыр, тхъапэр, къэгагъыр?
Сыдэуштэуи ишъухышт чылэр,
Зы чэрэз бжыби шъуимылэу?

...Сыда мыбжыхъэ къэхъугъэр,
Тапэкли сыдэу тыхъушт?
Сэупчлэ: сыдигъу ар зыхъугъэр?
Сэупчлэ: сыдигъо хъушт?

Бзыум кыыхещы,
Пщыщэ мэбзэхы

Бзыум кыыхещы, Пщыщэ мэбзэхы,
Тхъапэр, чэрэгъузэ, шъабэу мэфэхы...
Сыд шъула дунаер кыызфагъэшлыгъэр?
Хэт зилэрылхъэр, хэт мыр зышлыгъэр?

Бзыум кыыхещы, Пщыщэ мэджэгъу.
Мырыны фае дунэе пчэгур...
Сыда рэхъатыр сыгу кыызфесагъэр?
Тыдэ шыпсэура зэ сиклэсагъэр?

Бзыур мэлъатэ, Пщыщэ мэкълуатэ,
Къошъо бгынагъэу тхъапэр есыхы.
Джыри сыкъэхъу, джыри сэфэхы —
Укъэсэлъэгъуми, сызэхэхоми.

Усаклом тхъэрыло
ешлымэ...

Усаклом тхъэрыло ешлымэ:
Чыгум икын клэуцонэу,
Мылжъэхэр ыгъэжъужыынхэу,

дунаим зэпыщытыныгъэ мыухыжъэу хэлъыр сыдигъуи тхакломи
къенэкъокъу.

Зым и Шыпкыэр адрэмклэ чыплэ нэкл къодый. Къало джы
убэлахъмэ, цыфмэ агу укыгушылыкълэу узэрэтхэщыр, уигупшысэ
зэфэдэу зэрыбгъэштэщыр? Джары творчествэр анахъ
къэзыгъэхылырэр, бгъэм кыдэкълэрэ гудэчыгъо пэпчъ щэчалъэм
щыпщэчынэу, бэрэ гуфалпъэу укырыпллынэу зышлырэр. Егъашлэм
тхаклор цыфхэм афэтхэ, афэусэ зы гушылэ закъо паеклэ,
«шыпкыэлагъэр» кылэжыным щэгугъы. Ау ежы щытхъур
зидэшхын цыфыбэм гупыкышхо фырялэп нэмыкълэу шлур
зыгъэбагъорэм.

Ау зэжъугъашлэ, зафэу сыдрэ лофшлагъи осэшлэ езытыщыр
уахтэр ары. Бэдзэогъум и 20-м къэхъугъэ усаклоу,
драматургэу, АР-м искусствэхэмклэ изаслуженнэ лофышлэшхоу,
Къандур ыцлэкълэ щыт премием илауреатэу Къуекъо Налбий иусэ
сатырхэм, ипрозэ пычыгъохэм тяджэжызэ, гупшысаклом
идунээеплыклагъэр зыклэдгъэунэшкълужырэр, тхаклор тэ
зэрэтщыщыр, зэрэтигунэсыр клэдгъэтхыным пай.

Лыгъэхэр ыгъэкълосэнхэу —
Ащ кыкыларэ: ежы ыгу мэузы,
Ежы лэпылэгъу кыкълэпъэу,
Кълэпъэу зэрэдунаеу
Кыдэлэнэу, икын кыкълэуагъэшъ.
Иныгъэ ащ ишлукълэу,
Ыгу инагъэ фэдизэу;
Фэмыукълочыгъэнкли хъун
Е, сыд фэплэн, амышлахэу,
Е ашлэзэ, ащ фэди мэхъу,
Ыгу хэулауагъэх шхъасынчъэу.
Усаклом ыгоу клочлэшхор,
Зэрэдунаеу зэгъусэу
Емыомэ, пфэгъэузыщтэп.

Шулъэгъугъа огу жъогъохэчъыр
Зэрэстрэр? А мэлло чэрэу
Къэзгъэлыдыгъэр ташхъагъ,
Шунклыер ыгъэкълосэнэу,
Кыхлэпъэтыгъэп. Мэкуо!
Ар куомакъ — кълэлыдыгъэр —
Мэлъало, лэпылэгъунчъэшъ.
Ау хэт делэн ылэкълын
Жъогъохэчъым, кырыгъэчъэхыгъэ-
мэ
Ошъогум — Тхъэу къэзгъэшлыгъэм!

Сыклэхъопсы гъэшлэ кыхъэ,
Нэлэхъ фэдэу сыгу хэпклагъ:
Къушхъэр кълэло, сэри сэкълэ,
Жъоркыи мары кълэмэклэгъ.

Телъэкълонзэ тызэфэсмэ,
Ора, сэра — хэта хъаклар?
Сшлэрэп сэри. Сынэсыфэ
Сыхъужынкыи хъун мыжъуакълэ.

Сыдэу къабза ошъочапэр,
Къушхъэм лъагъу зилэтыгъ.
Сыкъэмысми, аложын зэ:
Тыжы гъогум ар тетыгъ.

Дэгъуба, дэгъу...

Дэгъуба, дэгъу. О зэрэплоу орэхъу!
Чэщыр клэко, сижъуагъуи тэджыгъ.
Мафэ къэс сэ ош пае сыкъэхъу —
Джар пэублэу орд пфыхэсхыгъ.

Сэ къэсложт зэкълэчыфэ нэфылэр,
Орд закъоу ош пае хэсхыгъэр.
Сишлукълэу нэмыкълэу джы сыгу илэп,
Шыл шулъэгъу — джары сыгу зэ-
хихыгъэр.

Хэрэстыхъ сыгу чэщныкъом нэфы-
нэу,
Арэложъ: икълэдагъ шулъэгъу унэм.

Пчэдыжъ къэс сэ ош пае сыкъэхъу —
Джар къэслонэу орд пфыхэсхыгъ.
Угу гъэпытэ, шулъэгъу о кыплъэ-
хъу! —
Джауштэу алоу сэц пай зэхэсхыгъ.
Сшлэшъы мэхъу, джащ пае сыплъэхъу,
Къэзгъэшлэщтри зэрэплоу орэхъу.

Чыгы
къутамэхэр
лэпэзэрыблэу...

Чыгы къутамэхэр лэпэзэрыблэу,
Мэгушыутэх.
Чыг уцлэныгъэхэр зыгорэм пап-
лэхъу,
Шхъангъулчэм лутых.

Чыга зэсложтэр? Сэри гукълэгъукълэ
Чыгум селэты.
Сынэгу чэфынчъэ. Орд чэфынчъэри
Жыбгъэм есэты.

Сыгу итлысхъагъ сэ: тпсэхэр зе-
зыхъэу,
Цыфэу шлукълэу тлэпэгъурэр
Зэрэтшлукълдрэр, зэрэдгъэкълдрэр
Сыд пай кытфагъэгъурэ?

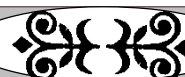
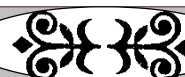
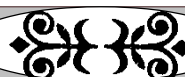
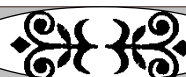
Уинэпкъхэр слъэгъугъэх, шулъэгъу.
Уиуц къашхъомэ сакълэхъопсыгъ.
Уижъау сыфэллагъэу,
Уипсы нашхъомэ сакъыщесыгъ.

Къэслагъ уиорэди. Уихъапсэмэ
Мафэу, мэзагъоу сэ сачлэсыгъ.

Уипсы гъуаткълу слуфагъэп, шулъэгъу.
Сарыкълэуагъэп уинэпкъ тет уц къаш-
хъомэ.

Ау слынтьфэ рэчъэх, быжъутэхэу
о уипсы нашхъохэр.

Нэфынэх хъапсэхэр.
Ащэбыбатэх джы кызнэсыгъэм гу-
гъэм ипцлэшхъохэр.

Нэфынэр дышъэ сапэу жьым хэу-тысагъ. Тыгээр арыми пшлэжырэп къэзгэнэфырэр. Ащ фэдэ уахтэ мафэм кыыхафэу кыыхэклы: фэбэ дэдэу, гопэгэу нэстырэу шытын фаезэ, нэфынэм жьыри, ошъогур, чыгури зэлъе-убытхэш апкырыхъэпагэу, зэклары букъэбзызэ егъэклэжы. Клым-сымым дунаир зэлъештэ. Ащ фэдэ сыхъаты-пэр шлэхэу теклы, цыфми зыдимышлэ-жъэу ылъ укъэбзыгъэ клочлаклэ ешлы. Етланэ жьоркыр жьым кыыхэжыжы — нэфынэм дунэе пкыгъомэ къахы-фыгъэ псэжыр фэбэм егъэклодыфэ гопэгур зэхэпшлэшт.

***

Нэшъуарэ кызэушыжыым, мэфэ заулэм зыпэллэгъэ Ныбжыкыур ылъэгъугъ, кызэрэклуатэрэм гу лымитэу, къэблагъэщтыгъэ.

Мэкъэ гъэшлэгъонэу зэхихыгъэм Нэшъуарэ Ныбжыкыур зытыридзэгъэ кондэ лъэныкъомклэ ылъэплъагъ. Зы-фэбгъэдэщтыри умышлэнэу: загъорэ угу зэригъэгъоу, загъорэ пхъэшагъэ кы-хэцэу, етланэ умэхъыгъэу, зымакъэ

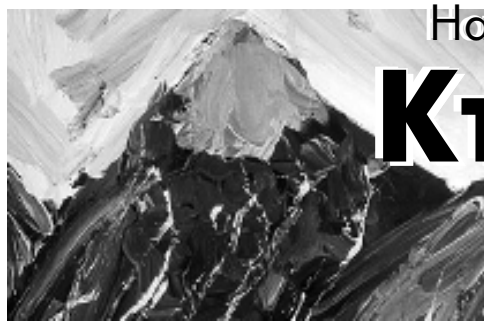
Мэфэ тхьапша тешлагъэр — изакъоу кызынагъэм щегъэжыагъэу?

Нэшъуарэ ар кышлэжырэп. Пкы-хъэми нэфанлэми зэхэмышыкыинэу, кыушъхъэ шыгу лъагэм лыжъ горэм зэрэчылулэгъагъэр зэ-тло икъэшлэжы кышчыдэоужыгъ, ау гъэшлэ шъхъаф горэу пэкларыгъахэм ар кыыхэфагъэу кышчыхъугъ. Джи изакъу, изакъоу къеклухъэ, кызыфклухъэрэри ышлэрэп.

Гъэхъунэ хъурэе цыклоу зэрыхъа-гъэм къэгъэгъэ зэмшъогъоу итмэ Нэ-шъуарэ ынэхэр къагъэутклонкыгъэх. Гъэхъунэ гузэгум тлэклурэ итыгъ, зэрэ-клым-сымми, жьыри шчыдынгъэу, къэ-гъэгъэ гъэшлэгъонмэ ащыщ горэми ымэ кызэрэклэмыорэми гу лымитэу. Апэ-рэу ылъэгъоу бэ ахэтыгъэр, адыгэ чы-гум ахэм афэдэ кышчыкылыми ышлагъэп. Ышлэуи маклэп ахэтыгъэр, ятэ кы-ригъэлъэгъугъэхэм ащыщэу, ахэм къа-рилуалэщтыгъэхэри джи ыгу къэклы-жыых.

Мары мышц икъэгъэгъэшхъэ цыкылу мэлпызы, ышыгуклэ шхьомчышъоу лэпэ фыжъ цыкылухэр тепхъагъэх, анэку шыпкыэ уклаплэмэ, нэфынэ чыжъэ олъэгъу, мышц пае ятэ «мээшчы» ыло-гъагъ. Бэу зэхэтхэу уарихылылэмэ, тлэклурэ аклэрытри, зэщыр угу кы-рагъэхъашт.

Мыдрэ нэку-нэпс зэпытым щэджагъо нэс гуклае горэ ил, мзыбжыи хьам-пырашъуи тепхысхъэрэп, «лахынчэклэ» еджэгъагъ. Тхъэпэ фыжыбзэмэ атхъалу

фэмыхъоу зэзыхъокыгъэм яхышырэу къэлэу. Зэклэм куандэм пэмычыжъэу мыжъо горэ къэфагъ, ащ ыужа нахь инэу, джи нахь пэблагъэу къэлъати, къутамэмэ ахэфэжыгъ. Мыжъохэр кыиздихэрэ лъэныкъомклэ плъагъэ, ылъэгъурэр ышлэшъы мыхъоу, лъэбэкъу заулэ ылэклэ ыдыгъ: Къушъхъэ шы-гур, хэпшыкы кьодыеу, мэтхыо, цыф нэгоу губжыр къэзыштэ пэтырэм зы-зэрихъоклэу, къэушлункыгъэу, мыжъохэр зыдэфэрэ лъэныкъом маплъэ.

Мары джыри мыжъо заулэ кыз-хидзи, ащыщ горэ куандэм зэнклабзэу хэфагъ, гъог макъэр кыдэуайи, мышъэм ышъхъэ кыкыошчыгъ. Клитхъуным ычлы-плэклэ псэушъхъэ джадэр умэхъыгъэу щыт, ар хэгъэкыри, Къушъхъэм егъэ-зыгъэклэ зыфикъудыеу, ащ ебэныжы фэд. Мыжъохэр Къушъхъэ Ябгэм едзых, ыгу кылъэдагъ Нэшъуарэ, ар кьодыа, мышъэм тыредзэх!

Псэушъхъэр лъэшэу къэгъогыгъэти, Нэшъуарэ ащ ылъэныкъоклэ джыри плъагъэ. Мышъэм кьэхъулэрэр кыгу-рымылоу кынышхо ылъэгъушчыгъэ. Мары джыри мыжъо ынышхо ыпашъ-хъэ кыифи, кызылпъатэм, ыныбашъо кьеутэкли, риутыгъ. Куандэм кызкыо-уклорэиклым, зыфимытыжъэу кьэтэджи, ыльакъохэр ригъэнагъэх, нибжыи зэ-мынэгугъэ щынагъо горэм зэрэлулагъэр зэхилэу, джыри гуих-псэихэу гъогыгъэ. Ащ пыпытэуи Ныбжыкыур мышъэм тыхъагъ. Куандэу псэ зыхэмытыжъ фэда-

Налбый ипрозэ кыыхэхыгъ

Къушъхъэ ябгэр

гъэр къэжъыужыгъ, псээнчъэу чы-шъхъашъом тепплэгъэгъэ уцхэми зыкыа-лэтыжыгъ. Къэтлыгурыгуи, Мышъэр зэхэфагъэ.

Ынэ тырихын ымылэклэу Нэшъуа-рэ еплыштыгъэ Мышъэм зызэрэзэб-лихъурэм. Псээнчъэ фэдэу зэхэфэгъагъэр жъау члэгы зэхъум, ежъэшъо-чыпцлэшъо кьодыеу, нэмыклэу шъо шъхъаф гори хэмылэгъожъэу хъугъэ. Ныбашъоклэ щылъэу, ыпэрэ лъэкъуитлур, цыфым ылитл ыпэклэ чыгум зэрэтыриушхонхэу, зэрэфэлъэклэу ыкьудынгъэхэу, ыужырэ лъакъохэмклэ зыклэлэжыызэ, лъэб-жъанэхэр мыжъом хегъэзыхъэхэба плонэу гъэпкыыгъэхэу. Къушъхъэм ынитлэ тыримыхэу, ащ ылъэныкъоклэ пшэу ыублагъ. Ау Къушъхъэр кы-пылбыжыгъэл, рээзгъэ лужкэхэ макъа, хъаумэ зызгъэхэкыгъэр нэгү рэхъа-тыгъэклэ зэрэкъэйрэр ара — зигъэшло-жыызэ хэгъум-тлымыклэу ежъэжыгъ, Ныбжыкыу лужъу лэклапэр мышъэм ыкылы нахь лужъу шыхъугъ, етланэ псэушъхъэр ащ хэклоклэжыпи, Ныб-жыкыур клэлытхъозэ, Къушъхъэм ыуж илъэдэжыгъ.

Зэхифын ымылэкырэ гупшысэхэр Нэшъуарэ кытезэрэгъэуагъэх. Кыгъэ-шлэгъэ тлэклум кыушъхъэм ахэсыгъ, ынэ ыуплыцлэми, ащысеклон ылэкышт, мыжъом телэбэ кьодыемэ, мафэр зы-нэсыгъэр кышлэн ылэкышт, чэщы-ри ары. Мыдрэ Къушъхъэм узэригъэ-плырэп, уеплы пэтми, зыуигъэлъэ-

Къэгъагъэхэр

къэклухъэхэр тхыпхъэ шэплышъо дахэ-хэмклэ гъэтхыхъагъэхэу зельэгъухэм, затырищэагъ: анэклушъхъэхэр хэпшыкы кьодыеу мэтхыох, ашъуи гу лъытэгъауэу зэоклы, кызылуимыхыгъэ къэгъагышъ-хъэ лэшклэ цыкылухэр одыджыным фэдэу тхъэпэ шхъонтлабзэмэ яжъау члэтэкъуа-гъэх. «Оредылуал» — джары ащ фи-усыгъагъэр, нэмыкли кырилолэгъагъ: «Ипчыштыр хэгъэкыри, утелэбэ хъуштэп, ащ пыпытэу оредылоныр щигъэтышт. Угу фыхыгъэу бэрэ уеплымэ, ымакъэ зэхэпхынкли пшлэнэп, зэхэпхмэ, зэклэ пэблэгъэ къэгъагъэхэр нэфынэ лэпс-лудэнаклэклэ зэрэзэпэдэжъыхъэрэр къэпшлэшт. Ипчымэ, нэмрэ лэмрэ аз-фагу мэгъуанлэ, адрэ къэгъагъэхэри къэчэфынчэх...»

Мыщ фэдэ гъэхъунэ джи нэсфэ слъэгъугъэл, егупшысагъ Нэшъуарэ. Икъэклухъэклэ лъэбэкъуишъэ нахыбэ мыхъурэ гъэхъунэм хэшъэе чыгыш-хохэр ызыбгъуклэ кытешэягъэх, сэмэгумклэ чыох, мыдрэ бгъуитлүмклэ мыжъобгымэ лъагэу залэты. Цыфи, хьаклэ-кыуаклы мышц кьеуалэрэпштын, лъэуж гори ылъэгъугъэл, макъи щызэ-хэпхырэл. Мыщ фэдиз къэгъагъэр сы-дым щызэфыхыгъ мы чыплэм? Хыгъэ-хъунэм кышчыкыхъэзэ, зэклэм гу лъы-тагъ: къэгъэгъэ зэфэшъхъафмэ языри-зыгъу нылэп ылъэгъурэр. Зэфэдэу тлэ ибгъотэштэп, къэгъагъэ пэпчыи илэп-къэгъумэ анахь дэгъур ары фэд кы-щыкылыгъэр. Къэгъэгъэ анэхэр мышц кы-щаклыха, сэлэ? Ау ащ фэдэ хъун ылъэ-кына? Хьампырашъом щегъэжыагъэу псэ зыпыт гори зыщыбыбрэ гъэхъунэм клэрыт хэшъаеу яжъау лужъу члэсэу Нэшъуарэ къэгъагъэмэ яплъы. Зэклэм

гъурэп, ау щытми, уинэплъэгъу кы-зэрэридзэу, узфекъудыи, узэригъэп-лыи шлоигъом фэд. Етланэ кыппы-мылгыгъахэу, джау сымми ыпэ укы-фагъэти, нэбгъузклэ кыюпллыгъ плонэу, мэушъуашъо, мэулапэлэ, зэхэфыгъоо макъэхэр кылошлыкых... Хъау, о зыкли урищыклагъэл, о уфэныкыу, ежъ лэфэу илэр зэпигъэун ылъэкыштэп, инба, ынышъ, лэфышхомэ апылэ, ау о — илэпылэгъуа, игуклэгъуа — зыгорэклэ узэрэфэныкыо щылэмэ, ижъау учлэфэшт, еблагъ.

Етлани жэшхо-лупшлэшхоу, бэрчэты-гъэклэ кыюпллы фэдэми, нэуцлыргъу-нэчапэклэ кызэрэпллыплъэрэр ежъыр шыпкыи ыушъэфыпэн ылъэкырэп, ыушъэфыпэнэуи фэмые фэд. Джары гъэшлэгъонри: усэгъапцлэ, ело, ар ори сэри тэшлэ, ау арэп лэфыр зыдэшылэр, лэфыр: усэгъапцлэу уемыгупшыс, ау уегупшысэми, ошлэпэми, тэджэгу фэ-дэш, зи умышлэрэ фэдэу зысэгъэгъапцл. Плъэгъурэба сэ сызэрэныр, сызэрэклуа-члэр, сызэрэхъопсагъор, лыхъ лые горэ сэ мышц кысфыхэкылынэу щытэп... Къэнэклао фэд, къэщхыпцлы фэд, луж, бэрчэт, нэгүшлэ, ау ылушлэшхохэр лулъхъэ фаллэхэу нэцлэфэфэх.

Мышъэр зэбзэижъэу щылъэу зельэ-гъум, тыркыо хылыгъэ зэрэтемылпыр Нэшъуарэ кышлагъ, ащ пымылбыжъэу, шлунклы кызэхъум кызышчыуцугъэгъэ тлуклэм фэсакыызэ дэхъагъ. Лъэбэкъу заулэ нахь ымыдзыгъэу зи зэрэзэ-хымыхрэм гу лъытагъ, ыпкыинэ-лынэ щыщ горэми дунаир зэхилэжышчыгъэл. Ылэхэмклэ зытелэбэрэ чыгыпкыри, ылъэкыо пцланэхэмклэ зытеуцорэ мыжъо-ри, фэбагыи чылагыи клэмылэу, пкыие кьодыягъ.

Сыхъатыпэ зытешлэм, игъогупэ зы-дэгъэзагъэри ымышлэу Нэшъуарэ зы-кышлэжыгъ. Етланэ ыгу къэкыжыгъэ ятэ игъусэу Ныбжыкыур зэрильэгъу-гъагъэри, Къушъхъэ Ябгэм ехылапэгъу кырилогъагъэри.

щыхъугъ. Ошъогум дэпллыягъ: къаб-зэ, бзэмылу, инэфынэ апч лужъум кып-хыридырэм ехышырэу, псэ пытэп, илэшлугъэ клэфызыкылыгъ. Къушъхъэтх заулэу кыфэу тыгъэм пэжъыурэмэ ямышъогъоу, тыхъэ-теклэу тхы хылыгъ ахилъэгъуагъ. Шлогъэшлэгъонэу еплыгъ, зыклигъэшлагъорэри кыгурымылоу: ты-гъэм фэгъэзэгъэ бгъур нэфынэп, сэмэгубгъур ары загъорэ нэгъыфэу кыжъыурэр. Ошъопцэ шлүцлэшхоу кыушъ-хъэтхмэ азфагу кыдэтарджэу зэ рихъу-хъагъ, ау зэрэкъушъхъэр шлэхэу кыгу-рэлэжыи — иджабгъурэ тамэ мыжъо цэклэшхохэр кыыхэщых.

Тлэклэ шлагъэу жьыр, нэфынэр хэс-тыкыгъэм фэдэу, къэшэлагъ, джыри кылымылэсыгъэ ныбжыкыур зэхи-шлагъэу дынгъэ, чыплэ дэгъоп, зэрило-жыгъ: кылыкыжъэи зэплъэкыжыгъ: шъончъэ-псээнчъэ шыпкыэ хъугъэхэу къэгъагъэмэ зауфэ, гъэхъунэм пэблэгъэ чыгымэ якъутамэхэм ныбжыкыу чы-жъэм фашъэи, атхъапэхэр гъучтыгъу-жыым ыкьудыхъэрэм фэдэу гъэплынгъэх. Чыплэ дэгъоп мыр... Лыжъыр сыдэу-штэу слъэгъунэу хъугъа?... Зи есымы-ложъэуи сыкылулыжыгъ. Тыда зы-щыслъэгъугъэр, хэта? Сылуклэнэу зэ-рэхъугъэри къэсшлэжырэп, пкыыхым фэд. Ау ащ ыуж хьаклэ-кыоклэ лъэ-жы нэмыклэ цыф зэрыклогъэ гъогу сы-теплъэжыгъэл.

Бгы задэмэ тесэу Нэшъуарэ ты-гъэм клэлыплъэжыгъ, мэгүлэ плонэу, шэплышхоу еклошэхыгъ. Шлунклым псынклэу зыкыштагъ, тлуклэмэ, охы-плэмэ, чыгъ члэгъымэ захиушъэфыгъа-гъэм фэдэу, ныбжыкыу кыыхъэмэ къагъэушчыгъэу зэклэ зэлыунылэагъэ. Мазэу ошъогум кышчылэгъуагъэм клэлэ-хъум исурэт закъу кыушъхъэ мээ дунэе клым-сымым хилъэгъуагъэр.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

2014-рэ илъэсым шышхъхъэум и 1-м
кыщегъэжъагъэу 2015-рэ илъэсым
шышхъхъэум и 1-м нэс псэушхъхъэ пчъагъэу
зэшэклонхэ фитхэм ягъунапкъэ
ухэсыгъэным ехылапкъэ

Федеральнэ законэу N 209-р зытетэу «Псэушхъхъэхэр кыушхъумэгъэнхэм ыкIи Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зауламэ зэхъоклыныгъэхэр афэшыгъэнхэм яхылапкъэ» зыфилоу 2009-рэ илъэсым бэдззогъум и 24-м кыдэкIыгъэм, Адыгэ Республикэм тыкъэзыуцухъэрэ дунаим, чIыопсым якъэушхъумэнкIэ ыкIи ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ IофхэмкIэ и ГъэлорышIапIэ иунашъоу 2014-рэ илъэсым жъоныгъуакIэм и 22-м аштагъэм атегъэпсыхъагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Мы кыкIэлъыкIохэрэр ухэсыгъэнхэу:
1) 2014-рэ илъэсым шышхъхъэум и 1-м кыщегъэжъагъэу 2015-рэ илъэсым шышхъхъэум и 1-м нэс шыхъхъэ лъэпкъэу «косулэклэ» заджэхэрэм фэдэу зэшэклон фитхэр 196-м шIомыкIынэу;

2) 2014-рэ илъэсым шышхъхъэум и 1-м кыщегъэжъагъэу 2015-рэ илъэсым шышхъхъэум и 1-м нэс шыхъхъэ лъэпкъэу «косулэклэ» заджэхэрэм епхыгъэ квотэхэр гуадзэм диштэу шIыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм псэушхъхъэхэм ыкIи псы кыкIуаплэхэм ягъэфедэнкIэ и ГъэлорышIапIэ ипашэ ыпшъэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ шапхъэхэм ашхъэдэмыкIынхэм ыналэ тыригъэтынэу пшъэрылфэшIыгъэнхэу.

3. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Указым кIуачIэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан**

къ. Мыекъуапэ,
бэдззогъум и 4, 2014-рэ илъэс
N 68

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Урысые Федерацием и Президент и Указэу «Урысые Федерацием правэм ылъэныкьокIэ унашъоу щылэхэр зэрэцагъэфедэхэрэм ехылапкъэ» зыфилоу N 657-р зытетэу 2011-рэ илъэсым жъоныгъуакIэм и 20-м кыдагъэкIыгъэм ыкIи Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указэу «Адыгэ Республикэм правэм ылъэныкьокIэ унашъоу щылэхэр зэрэцагъэфедэхэрэм ехылапкъэ» зыфилоу N 106-р зытетэу 2011-рэ илъэсым Iоныгъом и 13-м аштагъэм атегъэпсыхъагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Урысые Федерацием правэм ылъэныкьокIэ унашъоу щылэхэр зэрэцагъэфедэхэрэм ыкIи Адыгэ Республикэм правэм ылъэныкьокIэ унашъоу щылэхэр зэрэцагъэфедэхэрэм афэгъэхыгъэ Положиениер гуадзэм диштэу Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ щыухэсыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипашэ (О.В. Долголенкэм) Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ правэм ылъэныкьокIэ Iофыгъоу зэрихъэхэрэм алыпIлэнхэу.

3. Мы Министерствэм иотделхэм япашэхэм правэм ылъэныкьокIэ шапхъэу щылэхэм ягъэцэкIэн фэгъэхыгъэ щыкIагъэу кыхагъэщыхэрэр дэгъэзыжыгъэнхэмкIэ япшъэрылхэм ателъытагъэу Iофтхъабзэхэр зэрахъанхэу.

4. ЗыкIэлъхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 30, 2014-рэ илъэс
N 191

Адыгэ Республикэм гъэсэнэгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэрэ, Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэрэ яунашъу

**КIэлэцIыкIухэр чэщи мафи зыщалыгъхэрэ
учреждениехэм зыми ишIэ хэмылъэу
къадэмыкIынхэмкIэ гъэсэнэгъэмрэ
цIыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэ
афэгъэзэгъэ кыулыкьухэм Iоф
зэрэзэдэшIэшт ШыкIэр ухэсыгъэным
ехылапкъэ**

КIэлэцIыкIухэр чэщи мафи зыщалыгъхэрэ учреждениехэм зыми ишIэ хэмылъэу къадэмыкIынхэм ыкIи зыныбжэ имыкьугъэхэм хабзэр амыуконым апае игъом шIуагъэ къэзытышт Iофтхъабзэхэр зехъэгъэнхэм фэшI **унашъо тэшIы:**

1. КIэлэцIыкIухэр чэщи мафи зыщалыгъхэрэ учреждениехэм зыми ишIэ хэмылъэу къадэмыкIынхэмкIэ гъэсэнэгъэмрэ цIыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэ афэгъэзэгъэ кыулыкьухэм Iоф зэрэзэдэшIэшт ШыкIэр ухэсыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Т.И. Самонинамрэ Адыгэ Республикэм гъэсэнэгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Н.И. Кабановамрэ мы унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэр ауплъэкIунэу пшъэрылф афэшIыгъэнхэу.

**Адыгэ Республикэм гъэсэнэгъэмрэ
шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу ХЪУАЖЪ Аминэ
Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ
хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэу ОСМЭН Альберт**

къ. Мыекъуапэ,
бэдззогъум и 8, 2014-рэ илъэс
N 701/197

Адыгэ Республикэм гъэсэнэгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэрэ, Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэрэ яунашъокIэ 2014-рэ илъэсым бэдззогъум и 8-м аухэсыгъ

**КIэлэцIыкIухэр чэщи мафи зыщалыгъхэрэ учреждениехэм зыми ишIэ хэмылъэу
къадэмыкIынхэмкIэ гъэсэнэгъэмрэ цIыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэ афэгъэзэгъэ кыулыкьухэм Iоф
зэрэзэдэшIэшт ШыкIэр**

1. ЗэкIэми афэгъэхыгъэ положениехэр

1.1. КIэлэцIыкIухэр чэщи мафи зыщалыгъхэрэ учреждениехэм зыми ишIэ хэмылъэу къадэмыкIынхэмкIэ гъэсэнэгъэмрэ цIыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэ афэгъэзэгъэ кыулыкьухэм Iоф зэрэзэдэшIэшт ШыкIэм кыгъэнафэ а Iофыр зэшIохыгъэ зэрэхъуцтыр.

1.2. КIэлэцIыкIур зыми ишIэ хэмылъэу зыщалыгъ учреждением дэкIыгъэу зальытэрэр лъэпсэ гъэнэфагъэ щымылэу а КIэлэцIыкIум Iыгъыплэр кыбгынагъэ зыхъукIэ ары.

1.3. Джащ фэдэу зыми ымышIэу КIэлэцIыкIухэр Iыгъыплэхэм адэмыкIынхэм правовой лъэныкьомкIэ лъапсэ фэхъухэрэр Урысые Федерацием и Конституции, Федеральнэ законэу N 3-р зытетэу «Полицием ехылапкъэ» зыфилоу 2011-рэ илъэсым мзэае и 7-м кыдэкIыгъэр, Федеральнэ законэу N 273-р зытетэу «Урысые Федерацием гъэсэнэгъэр зэрэщызэхэцагъэм ехылапкъэ» зыфилоу 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 29-м аштагъэр, нэмыкI федеральнэ шэпхъэ правовой актхэр ыкIи Адыгэ Республикэм ишэпхъэ правовой актхэр, учреждениехэм яуставхэр.

1.4. Мы Iофыгъом хэлэжъэрэ лъэныкьохэм пшъэрылф шхъалэу ялэхэр:

— зыныбжэ имыкьугъэхэм яфитыныгъэхэмрэ яфеджэхэмрэ кыушхъумэгъэнхэр;

— зыныбжэ имыкьугъэхэм хабзэр ямыгъэукобгъэныр, шхъарытIупшъэу ахэр хэмыгъэтыгъэнхэр ыкIи ежхэм фитыныгъэу ялэхэр нэмыкIхэм ямыгъэукобгъэнхэр;

— зыныбжэ имыкьугъэхэр бэдэжшIагъэхэм язехъан хэмыгъэлэжъэгъэнхэр, обществэм пэшIуеклорэ ыкIи нэмыкI мыхъо-мышIагъэхэр зэрямыгъэхъэгъэнхэр;

— КIэлэцIыкIухэу Iыгъыплэхэм ачIэсхэу заулэрэ мыупчIэжхэу зычIэсхэ учреждениехэр къэзыбгынагъэхэм социальнэ, психологэ-медикиэ Iэпылэгъу ятыгъэныр.

1.5. ЛъэныкьуитIумэ Iофтхъабзэу зэрахъан фае-хэм мыхэр ахэхъэх:

— КIэлэцIыкIухэр зыми ишIэ хэмылъэу Iыгъыплэхэм

къадэмыкIынхэм пае Iофтхъабзэ гъэнэфагъэхэр зехъэгъэнхэр, ащ фэдэ зекIуакIэм лъапсэу илэхэр гъэунафэгъэнхэр ыкIи дэгъэзыжыгъэнхэр;

— ежъ-ежырэу Iыгъыплэр кызыбгынэрэ КIэлэцIыкIухэм афэгъэхыгъэ къэбарыр зэлыагъэлэсыжыныр;

— Iыгъыплэхэм ачIэс КIэлэцIыкIухэм Iофтхъабзэ гъэнэфагъэхэр адызэрахъанхэр;

— учреждениехэм ащылажъэхэрэм IофшIэн гъэнэфагъэ адызэшIуахыныр;

— ежъ-ежырэу учреждениехэр кызыбгынэхэрэм Iофтхъабзэхэр адызэрахъанхэр;

КIэлэцIыкIухэм якъэгъотыжыныкIэ Iофтхъабзэхэр зэдызэшIуахыныр.

2. Лъэныкьохэу зэдэлажъэхэрэр зыфэгъэзагъэхэр
2.1. Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу щылэмрэ Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэрэ адэмыкхэу IофшIэн гъэнэфагъэхэр зэшIуахы КIэлэцIыкIухэм Iыгъыплэхэр фитынчъэу кыамыбгынэнхэм пае.

2.3. ЗэлукIэхэр, семинархэр, нэмыкI Iофтхъабзэхэр зехъэгъэнхэм бгъуитIури хэлэжъэн фае.

2.4. КIэлэцIыкIухэм Iыгъыплэхэр кызырабгынэхэрэм пае учреждениехэм япашэхэм пшъэдэкIыжъ ягъэхыгъэным фэгъэхыгъэ унашъохэр зэдаштэх.

3. КIэлэцIыкIухэм ежъ-ежырэу Iыгъыплэр кыбгынагъэу загъэунафкIэ, учреждениехэр зэрэзекIохэрэ шыкIэр

3.1. КIэлэцIыкIухэм ежъ-ежырэу Iыгъыплэр кыбгынагъэу загъэунафкIэ, сыхъатитIу нахыбэ тырамыгашIэу хэгъэгъу КIоцI IофхэмкIэ чIыплэ кыулыкьум идежурнэ часть макъэ рагъэу, ащ нэужым чэщ-зымафэм кыкIоцI тхыгъэу лъэу алэклагъэхъэ.

3.2. КIэлэцIыкIур кыгъотыгъэным фэгъэхыгъэ лъэу тхылыр араты зыхъукIэ, мы кыкIэлъыкIохэрэр игъусэнхэ фае:

— теплъэу илэр: илъэгагъ, ыпкъ зэрэзэхэлъ шыкIэр, кыахэзыгъэщырэ нэшанэ горэхэр (улагъэ телъмэ, лыпцэ илэмэ ыкIи нэмыкIхэр) тхыгъэнхэр;

— КIэлэцIыкIум щыгъыгъэхэр;

— Iыгъыплэр кызыбгынэм пкыгъоу ылыгъыгъэхэр зыфэдэхэр;

КIэлэцIыкIум Iыгъыплэм чIэсхэм фыщытыкIэу

кыфырылагъэмрэ ежъ зэрафыщытыгъэмрэ афэгъэхыгъэ къэбарыр;

— ыпэкIэ КIэлэцIыкIур зыщыпсэуштыгъэм, янэ-ятэхэм, илахылхэм, иныбджэгъухэм афэгъэхыгъэ къэбарыр; ыпэкIэ Iыгъыплэр кызыбгынэм зыдэкIогъэгъэ чIыплэр;

— КIэлэцIыкIум ипсауныгъэрэ ипсихикэрэ язытет фэгъэхыгъэ тхыгъэр;

— Iыгъыплэр кызыбгынэгъэ уахътэмрэ лъапсэу ащ фэхъугъэмрэ;

— КIэлэцIыкIур амал зэрилэклэ нахь псынклэу кыгъотыжыгъэнымкIэ зишIуагъэ къэкIощт къэбархэр.

Лъэу тхылым игъусэнхэ фае зылъыхъухэрэ КIэлэцIыкIум исурэт, паспортым е КIэлэцIыкIур кызырэхъугъэр кызыушыхъатырэ тхылым арыт-хагъэхэр.

3.3. Хэгъэгъу КIоцI IофхэмкIэ отделым лъэу тхылыр зыщыдатхэрэ нэужым учреждением ипашэ кыраты лъэу тхылыр зыщаштэгъэ уахътэр зэрыт талоныр.

3.4. Iыгъыплэм КIэлэцIыкIур зэрэчIэмысым фэгъэхыгъэ къэбарыр ащ лъыпытэу зэхэщакIом Iэклэ-гъахъэ.

3.5. КIэлэцIыкIум изын имылэу Iыгъыплэр кызырабгынагъэр загъэунафкIэ, а учреждением КIэлэцIыкIум икыгъотыжыны епхыгъэ Iофтхъабзэ гъэнэфагъэхэр зэрехъэх, джащ фэдэу хэгъэгъу КIоцI IофхэмкIэ кыулыкьухэм ишIуагъэ арегъэкIы.

3.6. Чэщ мафи 10 зытешIэклэ, учреждением илэхъэтет Iыгъыплэм изэхэщакIо Iофтхъабзэу зэрахъагъэхэм афэгъэхыгъэ къэбарыр Iэклэ-гъахъэ.

3.7. КIэлэцIыкIум Iыгъыплэм кызыгъэзэгъэкIэ, Iэшхъэтетым лыхъон Iофхэр зэпагъэунхэу тхылы гъэнэфагъэ хэгъэгъу КIоцI IофхэмкIэ отделым Iэклэ-гъахъэ.

3.8. Учреждением ипашэ КIэлэцIыкIухэу изын ямылэу Iыгъыплэр кызыбгынэхэрэм афэгъэхыгъэ къэбарыр квартал пэпчъ Iыгъыплэм изэхэщакIохэм алэклэ-гъахъэ.

ЛЪЭПКЪ ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Париж ущыуджыныр хъопсагъо

Къэшъуаклохэр зыщагъэсэрэ еджапэу «Пластин» зыфилоу Мыекъяупэ щызэхашагъэм иадыгъ ансамблэу «Зэрэдахэр» Францием шылагъ. Дунэе фестиваль-зэ-нэкъокъоу Париж шыкыуагъэм Адыгеим илыкклохэр тлогъогогъо лауреат щыхъугъэх.

рэм пчэгур кыгъэ-дахэщыгъ. Теуцожь Дэнэф пшъэшъэ гүбзыгъэу, шырытэу зэрэщытыр лъэпкъ искусствэм кы-щигъэлъэгъорэ къашъохэм къахэ-щы. Б. Клуашъэм-рэ Д. Теуцожым-рэ фестивалым лауреат щыхъугъэх, апэрэ лъэгаплэр къафагъэщышагъ.

«Зэрэдахэм» нэбгырэ 14 кыщы-шъуагъ. «Зэфаклор», «Къушъхъэчлэс къашъор», нэмыкхэри зэнэкъокъум кы-шашыгъэх. Апэрэ лъэгаплэ зилэ щыт-хъуцлэр къафау-сыгъ.

Клэлэцлыкхэмрэ ныбжыкклэ-хэмрэ ялэпэлэсэныгъэ зэлуклэ-гъухэм къашагъэлъэгъуагъ. Бель-гием, Латвием, Казахстан, Фран-цием, Урысыем, нэмыкхэм ятворческэ купхэм ялэпкъ къа-шъохэр зэрэзетеклыкхэрэр зэхэ-щаклохэм хагъэунэфыкыгъ.

Ижырэ адыгъ къашъоу «Ис-лъамыер» Теуцожь Дэнэфрэ Клошъэ Бислъанрэ къашыгъ. Адыгэ шъошэ фыжъэу ащыгъым тиеджаклохэр кыгъэкклэрэкла-гъэх. Б. Клуашъэр ыпкъ ищыгъэу, ынэгъу зэлухыгъэу кызырэршъо-

— Я 8-рэ гурыт еджапэу Мые-къяупэ дэтым ия 4-рэ класс сы-щеджэ, — кылуатэ Теуцожь Дэнэф. — Гъогъуитло лауреат тызэрэхъугъэм фэшл тихудо-жественнэ пащэу Исметэ Фа-тимэ, тиклэлэегаджэхэм «тхаш-шъуегъэлсэу» ятэлэжы.

— Ны-тыхэм, лэпылэгъу кытфэ-хъухи гъогъу тытезыгъэхъагъэхэм тафэраз, — зэдэгъушылэгъум кы-хэлажъэ Мыекъяупэ гурыт еджа-пэу N 28-м ия 6-рэ класс ще-джэрэ Клошъэ Бислъан.

— Клэлэеджаклохэм ны-тыхэм

ащыщхэр ягъусагъэх, — кы-тилуагъ Исметэ Фатимэ. — Па-риж къэлэ гъэшлэгъон. Чыплэ дахэу илэхэр, музейхэр, зыгъэ-псэфыплэ паркхэр, нэмыкхэри зэдгъэлъэгъугъэх. Тарихым, лъэпкъ искусствэм яхылагъэ-хэм клэлэеджаклохэр, ны-тыхэр аклэупчлэщыгъэх. Агу рихыгъэ чыплэхэм нэлэеплъ сурэтхэр ащатырахыгъэх.

— Адыгэ къашъохэр тшлогъэ-шлэгъонхы. Тилъэпкъ ишъуашэ-хэм ядэхагъэ нэм фэплъырэн, — ело Исметэ Фатимэ. — Адыгэ шъуашэм и Мафэ Юныгъо ма-зэм и 28-м дгъэмэфэклыщт.

Мыекъяупэ шыкылошт зэхыхъэм тигуапэу тыхэлэжъэщт.

Теуцожь Дэнэфрэ Клошъэ Бислъанрэ сэнэхъатэу кыыха-щытър джыри ашлэпэрэн. Лъэпкъ искусствэм зылэпищагъэх. Адыгэ къашъохэмрэ тишэн-хабзэхэмрэ зэрэзепхыгъэхэм гу лъатэ, фе-стивальхэм ахэлэжъэнхэ яму-рад. Ансамблэм зэрэхэтхэм ишъуагъэклэ ныбджэгъубэ ялэ хъугъэ, дэгъоу еджэх, уахътэр агъэлэплэн альэклэу загъасэ.

Сурэтхэм арытхэр: **къэшъуа-клохэу Теуцожь Дэнэфрэ Клошъэ Бислъанрэ; ансамблэу «Зэрэдахэр».**

СЭКЪАТНЫГЪЭ ЗИЭХЭМ ЯСПАРТАКИАД

Псауныгъэм игъэпытэнклэ лэпылэгъушъу

«Ор-орэу узытекложьмэ, спортым теклоныгъэр кы-щыдэпхыщт» зыфилоу спартакиадэу тыгъуасэ Мые-къяупэ шыкыуагъэм сэкъатныгъэ зилэ клэлэеджаклохэр, зыпсауныгъэ кыелыхыгъэхэр щызэлуклагъэх. Адыгэ Республикэм лэфшлэнымклэ ыккы социальнэ хэ-хъоныгъэмклэ и Министерствэрэ Адыгеим физкульту-рэмклэ ыккы спортымклэ и Комитетрэ зэхашагъэ спар-такиадэм спорт лъэпкъ зэфэшъафхэмклэ щызэнэкъо-кыгъэх. Япсауныгъэ кыдэплъытэмэ, лэпэлэсэныгъэ и кызырэмгылэгъоштыр тшлэщыгъэ. Ягуетыны-гъэклэ къахэщыгъэхэм щытхъур афэтэлэ.

Зэхэщэкло купым хэтэу Тат-яна Буграновам зэрилъытэрэм-клэ, сэкъатныгъэ зилэхэм яныб-жыкклэгъум агу зерамыгъэкло-дырэм шъуагъэ къафехы. Бас-кетбол ешлэхэрэм, атлетикэ псынклэм пылхэм, нэмыкхэм уалыплъэмэ огушло, спортыр зэ-рагъэныбджэгъурэм фэдэ къа-фехы.

Мыекъяупэ ия 11-рэ гурыт еджапэу изавучэу Людмила Гри-горенкэр сэкъатныгъэ зилэ клэлэ-еджаклохэм алыплъэ къоды-рэп, лэпылэгъу афэхъу. Ильдэр Рахматулиным, Иван Манько-вым, фэшъаф клэлэеджаклохэм спорт лъэпкъ зэфэшъафхэмклэ гъэхъагъэхэр ашых.

Тэхъутэмкыкыое районым кы-

кыгъэ ныбжыкклэхэм япашэхэу Лъэпцлэрышэ Сусанэрэ Хъэклэко Маринэрэ язэфэхысыжъхэр щы-лэныгъэм рапых. Людмила Дидя-евам, Андрей Кохановскэм, Лы-

пэшъоу Азэма, Ростислав Ра-тыповым, Александр Жиленкэм, Вячеслав Константиновым спор-тым еплъыккы хэхыгъэ фырял. Япсауныгъэ агъэпытэнымклэ физ-культурэр ячыкклэгъэ дэдэу алытэ.

Уклэлэцлыклоу, уныбжыкклэу сэкъатныгъэ уилэныр гукъау. Уилэгъумэ укышанэ, гуфит-шъафитэу упсэурэн. Ор-орэу щыбгъэзырэр маклэп. Къин зэ-бгъэлъэгъуэ узытекложьным, «Сфэлэкыштытэ» башэрэ къэ-мылоном ямэханэ клэлэцлыкломэ нахышлоу зыдашлэжы хъугъэх.

Баскетбол лэгуаор хъурджа-нэм идзэгъэнымклэ, пчыжъыр дзыгъэнымклэ, зэхэпхъэгъэ спорт лъэпкъхэмклэ, шашкэхэмклэ, нэ-мыкхэмклэ спартакиадэм щы-зэнэкъокыгъэх. Джджэ районым ихэшыпыкыгъэ командэ апэрэ

чыплэр кыдихыгъ. Кошхъэблэ районыр — ятлонэрэ, Мыекъяупэ районыр ящэнэрэ хъугъэх. Зэлэпа-хыгъэ зэхэпхъэгъэ зэнэкъокъум Кошхъэблэ районым кыкыгъэ-хэр щытеклуагъэх. Шэуджэн рай-оным ятлонэрэ чыплэр кыди-хыгъ, Красногвардейскэ районыр ящэнэрэ хъугъэ.

Адыгэкъалэ, Тэхъутэмкыкыое районым яспортсменхэу шъхэ-зэкъо зэлуклэгъухэм ащытеклуа-гъэхэм нахъ зыкызызэлухынэу амалышлэхэр ялэхэу кэлъэгъуа-гъэх. Адыгэкъалэ щыщ пшъашъэр (ыцлэ къетлонэу тыфаен) нэгъушлоу тлэгъугъэ. Зэнэкъокъу зэфэшъ-хъафхэм ащытеклуагъ. Спортымрэ физкультурэмрэ ыгъэныбджэ-гъухэзэ, ипсауныгъэ зыпкъ ри-гъэуцожьхынэу мэгъугъэ.

Психологэу Хъэклэко Маринэ клэлэеджакломэ лэф зэрадишлэрэм кыхэдгъэщыгъэр гушылэ фабэу арилоштыр псынклэу кызыригъо-тырэр, шлур шлум лэбгъохын фаеу зэрилъытэрэр ары.

Спартакиадэм хэлэжъагъэхэм орэдхэр къафалуагъэх, афэуджы-гъэх. Хагъэунэфыкырэ чыплэхэр кыдэзыхыгъэхэм Татьяна Буг-рановар афэгъушъуагъ, щытхъу тхылхэр, лэгуаохэр, нэмыккы спорт лэмэ-псымэхэр шлухъафтын афишыгъэх.

Сурэтыр спартакиадэм кы-щытырахыгъ.

Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЬ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыккы кыдэзы-
гъэкырэ:

Адыгэ Республи-
кэм лъэпкъ
лофхэмклэ, лэклэ
къэралхэм ащы-
псэурэ тилъэп-
къэгъухэм адыр-
лэ зэпхыныгъэхэмклэ
ыккы къэбар
жъугъэм иамал-
хэмклэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зылэшыгъэр:

385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхъалэм
иапэрэ

гуадзэр:

52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэклэжъэ зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын лэфхэмклэ,
телерадиокъэтын-
хэмклэ ыккы зэлъы-
лэсыклэ амалхэмклэ
и Министерствэ
и Темуыр-Кавказ
чыплэ гъэлоу-
шлэп, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкклэмклэ
пчыагъэр
4046

Индексхэр
52161
52162

Зак. 2578

Хэутыным
узщыклэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Зыщыклэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шъхъалэм
ишъэрылхэр
зыгъэцаклэрэр

Мэщлэжъо
Сайд

Редактор
шъхъалэм
игуадзэр —
пшъэдэклэжъэ
зыхырэ
секретарыр

Хъурмэ
Хъусен